

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 102/2024**

De wetsbepalingen die verhinderen dat het donorkind enige informatie over de donor van de geslachtscellen kan verkrijgen van het fertiliteitscentrum, zijn ongrondwettig

Twee wetsbepalingen verhinderen dat het fertiliteitscentrum enige informatie over de donor van geslachtscellen overmaakt aan het kind dat verwekt is met behulp van die gedoneerde cellen. De Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel vraagt het Hof of die bepalingen bestaanbaar zijn met het recht op de eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven.

Het Hof oordeelt dat die bepalingen ongrondwettig zijn doordat zij een absolute voorrang geven aan de belangen van de donor, ten nadele van de belangen van het verwekte kind. Zij ontnemen donorkinderen immers op absolute wijze iedere mogelijkheid om hun afkomst te achterhalen via het fertiliteitscentrum. Het Hof handhaaft evenwel de gevolgen van die bepalingen tot de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving en uiterlijk tot en met 30 juni 2027.

1. Context van de zaak

Een vrouw die een medisch begeleide voortplantingsbehandeling met behulp van anoniem gedoneerde zaadcellen heeft ondergaan die geleid heeft tot de geboorte van twee dochters, heeft samen met één van haar dochters het betrokken ziekenhuis gedagvaard voor de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel. Zij vorderen de overdracht van alle gegevens van de donor waarover het ziekenhuis beschikt.

De rechtbank, nadat zij heeft geoordeeld dat de moeder geen belang heeft, stelt vast dat twee wetsbepalingen (artikel 458 van het Strafwetboek en artikel 57 van de wet van 6 juli 2007 « betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten ») verhinderen dat het fertiliteitscentrum enige informatie over de donor overmaakt aan het verwekte kind. De rechtbank vraagt het Hof of die bepalingen bestaanbaar zijn met het recht op de eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven (artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens).

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof wijst allereerst erop dat het recht op de eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven een ruime draagwijdte heeft. Het houdt onder meer een recht in op identiteit en persoonlijke ontwikkeling en daaruit voortvloeiend een recht om zijn of haar afstamming te kennen. Het belang van een persoon om zijn of haar afstamming te kennen houdt ook niet op bij het ouder worden.

Vervolgens merkt het Hof op dat een overheidsinmenging in die rechten niet is uitgesloten. Een wettelijke regeling die een dergelijke inmenging inhoudt, moet wel een legitiem doel nastreven en een billijk evenwicht tot stand brengen tussen de concurrerende belangen van het individu en de samenleving in haar geheel. De wetgever beschikt in dat verband over een appreciatiemarge die ruimer is indien het gaat om moeilijke morele of ethische vragen of wanneer een evenwicht moet worden gevonden tussen conflicterende belangen of rechten, en die beperkter is indien een bijzonder belangrijk aspect van iemands bestaan of identiteit in het geding is.

Het Hof stelt vast dat de betrokken bepalingen legitieme doelstellingen nastreven, namelijk het vermijden dat een tekort aan donoren zou ontstaan en het vermijden dat de mythe dat het karakter van het kind bijvoorbeeld in de genen van de donor zou zitten in stand wordt gehouden.

Volgens het Hof heeft de wetgever evenwel geen billijk evenwicht tot stand gebracht tussen alle concurrerende belangen. De wetgever heeft immers een absolute voorrang gegeven aan de belangen van de donor, die weliswaar een legitieme verwachting heeft op het behoud van de regel van de anonimiteit, ten nadele van de belangen van het verwekte kind. De betrokken bepalingen maken het in hoofde van het verwekte kind onmogelijk, in alle omstandigheden en ongeacht het belang dat het inroept, om enige identificerende of niet-identificerende informatie met betrekking tot de donor te verkrijgen van het fertiliteitscentrum. De betrokken bepalingen maken het evenmin mogelijk om de donor rechtstreeks of onrechtstreeks te contacteren om na te gaan of hij instemt met de opheffing van zijn anonimiteit.

3. Besluit

Het Hof is van oordeel dat artikel 458 van het Strafwetboek en artikel 57 van de wet van 6 juli 2007 « betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten » artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, schenden in zoverre zij het verwekte kind op absolute wijze beletten om enige identificerende of niet-identificerende informatie betreffende de donor te verkrijgen van het fertiliteitscentrum.

Het Hof handhaaft evenwel de gevolgen van die bepalingen tot de inwerkingtreding van nieuwe wetgeving en uiterlijk tot en met 30 juni 2027. Het staat namelijk aan de wetgever om een wetgeving uit te werken die een billijk evenwicht tot stand brengt tussen alle betrokken belangen.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel “media” van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#) en [LinkedIn](#).